

Nr 247.

Av herr **Karlsson, Gustaf**, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående elektrifiering av järnvägslinjen Östersund—Storlien.

I proposition nr 195 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till elektrifiering av järnvägslinjen Östersund—Storlien för budgetåret 1943/44 anvisa ett investeringsanslag å 6 000 000 kronor.

I den till grund för förslaget liggande skrivelsen från järnvägsstyrelsen framhålles bland annat, att ju längre det sedan 1939 rådande krisläget med därav följande onormala handelspolitiska och transportförhållanden bestode, desto mera måste det framstå såsom angeläget, att landets järnvägar vore utrustade för elektrisk drift och i detta hänseende oberoende såväl av utländskt kolbränsle som av det ur drifteknomiska och andra synpunkter som ersättning mindre lämpliga ved- och torvbränslet, samtidigt som de på detta sätt kunde uppnå en ökad transportkapacitet. Det vore vidare av största betydelse ej endast för statens järnvägar utan även för landets försvarsberedskap överhuvud att i möjligaste mån bevara den nuvarande elektrifieringsorganisationen.

Med hänsyn till ett flertal i sin skrivelse berörda omständigheter har järnvägsstyrelsen vid prövning av den ordning, i vilken de undersökta banlinjerna borde bli föremål för elektrifiering, funnit, att linjerna Östersund—Storlien och Varberg—Herrlunga—Uddevalla borde givas visst företräde framför de övriga. Det vore dock förenat med svårigheter att avgöra ordningsföljden dem emellan. Med hänsynstagande bland annat till de militära önskemålen har järnvägsstyrelsen funnit sig böra föreslå elektrifiering av både linjen Östersund—Storlien och linjen Uddevalla—Herrlunga—Varberg. Arbetena förutsattes därvid av militära skäl böra i första hand och samtidigt koncentreras på bandelarna Uddevalla—Herrlunga och Östersund—Järpen för att därefter fullföljas i sådan ordning, att utbyggnaden Varberg—Borås sist komme till utförande. I anslutning härtil hemställer järnvägsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till elektrifiering av linjerna Östersund—Storlien och Varberg—Uddevalla för budgetåret 1943/44 anvisa ett investeringsanslag av 13 000 000 kronor.

Statens industrikommission, som avgivit yttrande över järnvägsstyrelsens framställning, har ansett, att de materialkvantiteter, som erfordras för de ifrågasatta elektrifieringsarbetena, kunna, såvitt nu vore möjligt att bedöma, ställas till förfogande för ändamålet.

Departementschefen anser i likhet med järnvägsstyrelsen, att banlinjerna Östersund—Storlien och Varberg—Herrlunga—Uddevalla i första hand

böra ifrågakomma för elektrifiering. Med hänsyn till kravet på återhållsamhet med nya kapitalinvesteringar m. m. förordar dock departementschefen, att elektrifieringsarbetena nu begränsas att avse linjen Östersund—Storlien.

Då det synes uppenbart, att elektrifiering av de järnvägslinjer, som järnvägsstyrelsen föreslagit, skulle medföra väsentliga fördelar såväl ur militär som ekonomisk synpunkt, är ett avsteg från järnvägsstyrelsens förslag knappast att rekommendera. Förbättringarna å de elektrifierade järnvägslinjerna ha ju främst tagit sig uttryck i ökad tågtäthet och förkortade res-tider. Snabba genomgående godståg ha kunnat insättas, och persontrafiken har i stor utsträckning förbättrats. Det har även visat sig, att de drifts-ekonomiska fördelar, som uppnåtts genom elektrifieringen, i flertalet fall varit betydande. Under sådana förhållanden kan det näppeligen vara för-enligt med ekonomiskt förutseende att iakttaga allt för stor återhållsamhet i fråga om kapitalinvestering för elektrifiering av landets järnvägsnät.

Förbättrade trafikförhållanden bidraga i viss mån även till en uppryckning och förbättring av näringslivet inom respektive orter, som beröras av den utökade trafiken, och detta är ju till fördel inte enbart för dessa orter utan för hela landet. Med hänsyn härtill våga vi förordas, att järnvägsstyrelsens elektrifieringsprogram för järnvägarna snarast bör komma till ut-förande samt att elektrifieringen, i all den utsträckning som materialtill-gången medgiver, utsträcker till ytterligare banlinjer, framförallt inom de landsdelar där förbättrade trafikförhållanden skulle bidraga till en uppryckning för såväl näringslivet som turist- och badortsverksamheten. Vi tänka härvid i första hand på norra och mellersta Bohuslän, och vi våga förut-sätta, att en elektrifiering av järnvägslinjen Uddevalla—Strömstad samt i anslutning därtill om möjligt även av järnvägen Lysekil—Munkedal skulle bidraga till en välbehövlig ekonomisk uppryckning för dessa hårt pressade landsdelar.

Med hänvisning till nu anförda få vi hemställa,

att riksdagen må till elektrifiering av järnvägslinjen Öster-sund—Storlien för budgetåret 1943/44 å kapitalbudgeten an-visa ett investeringsanslag av kronor 6 000 000 samt

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att förslag förelägges 1944 års riksdag om elektrifiering av järnvägslinjen Varberg—Herrljunga—Uddevalla.

Stockholm den 4 maj 1943.

Gustaf Karlsson.

John Gustavson
i Guntorp.

Karl H. Andersson.

Frans Hansson.

Oscar E. Mattsson.